అమ్మాయిగారూ, ఆఫీసరూ

అవసరాల రామకృష్ణారావు

అయినా అయిదేళ్లున్నాయో లేదో. ఆ ప్రహ్లాదుడిగాడికి, వెధవకి అంత బుర్ర తిరుగుడు దేనికోయ్. ఇంతకీ వాడిబాబేం నాస్తికుడు కాదే. తండ్రి చెప్పిన ప్రతిముక్కా కొట్టి పారెయ్యకపోతే, వాడి నోరేం తుప్పెక్కిపోతుందా! చేతిలో కలమో గంటమో ఉంటే ఎలాగైనా గీకి పారెయ్యొచ్చు. ప్రహ్లాదుణ్ణి రక్షించేవాడు 'ఎందెందు వెదికి చూచిన అందందే గలడు' గాని

దానవాగ్రణిని సపోర్టు చేసే చచ్చు పెద్దమ్మ ఎక్కడా కనపడ్డు! అదిగే వాడు లేకపోతే సరీ!

నీలా చలం చెప్పిందంతా విని –

'అ! లోక మేమంత గొడ్డు పోలేదు గాని నీ కొచ్చిన బాధ ఏదో సూటిగా అఘోరిద్దూ!' అన్నాడు దామోదరం.

పేరుకి 'ఓయ్ అంటే ఓయ్' అని పిలుచుకుంటారుగాని 'ఓరి చచ్చు సన్నాసీ' అంటే 'ఏం ఎలా ఉందే మిత్రా దొంగ రాస్కెల్ అని పలకరించుకునేటంత గాఢమైన స్నేహం వాళ్ళది. వాళ్ళ వయసయితే అరవై దగ్గిర పడితే పడొచ్చుగాని వాళ్ళ వరస మాత్రం ఇంకా పైలా పచ్చీసులోనే ఉంది.

నీలాచలంది మొదట్నుంచీ దర్జా పద్దు.జల్సా జాతకం, పెళ్ళామూ సుఖమూ కలిసి ఒకేచోట లభిసాయని ఆవిడ బతికున్నరోజుల్లోనే అతను నమ్మిచావలేదు. ఒకానొక ప్రజాహిత ప్రభుత్వ సంస్థలో ప్రస్తుతం 'తీసుకుంటున్నాడు'ఉన్న ఒకే ఒక కొడుకు ఏదో సైంటిఫిక్‌కంపెనీలో జూనియర్ సేల్స్‌మన్‌గా శక్తివంచన లేకుండా 'చేసుకుంటున్నాడు'.

ఇక దామోదరం లోకం పోకడ తెలిసిన చిద్విలాసుడు ఫారెస్టు డిపార్టు మెంటులో హెడ్‌క్లర్కుగా పనిచేస్తున్నాడు. మొగా ఆడా అని భేదంలేకుండా ఆయన ప్రతి బిడ్డపేరా ఏదో 'తల దాచుకోడానికో కొంపా, రెండు తిండి గింజలకోసం ఓయింత పొలమూ' ఏర్పాటు చెయ్యకపోలేదుగాని 'గంపెడు సంసారం. పాపం యీ గడ్డురోజుల్లో ఎలా యీడ్చుకొస్తున్నాడో యేమో!' అనే సానుభూతి సంపాదించగల సమర్థుడు.

ఎవర్నో పట్టుకుని ఎలాగో ఇన్ఫ్లుయెన్సు చేయించుకుని ఇద్దరూ యించుమించు పదేళ్ళుగా ట్రాన్స్ఫరు అవకుండా విజయవాడలో ఉండ గలిగేరు. అయితే రెండేళ్ళ క్రితం నీలాచలం ప్రమోషన్‌మీద హైదరాబాద్ వెళ్ళిపోక తప్పలేదు. ఆ తర్వాత ఏణ్ణర్థం పైగా ఎంతో ప్రయత్నిస్తే గాని దామోదరం హైద్రాబాదుకి ట్రాన్స్ఫర్ చేయించుకోలేకపోయాడు అంతటి స్నేహం వాళ్ళది.

'ఇలా వచ్చావ్. కలవుపెట్టి అలా చెక్కేశావ్! నువ్వు యీ ఊరొచ్చిన సుఖమేది నాకూ! పీకలదాకా దిగబడిపోయి గిలగిల కొట్టుకుపోతున్నాను. ఎంత కలవయినా ఏకంగా మూణ్ణెల్లా?'

పెద్దన్నగారికి ప్రాణం మీదికి వచ్చిందని తెలిసి ఇచ్ఛాపురం వెళ్ళవలసి వచ్చింది దామోదరానికి. అన్నగారిని తగలేశారని కాక, ఆయన చాలామటుకు ఉమ్మడి ఆస్తిని తగలేశాడని తెలిసి తమ్ముళ్ళంతా గొల్లుమన్నారు. ఇక అలాంటి పరిస్థితుల్లో అక్కణ్ణుంచి తొందరపడి తప్పుకుంటే దక్కే ఆ కాస్త ముక్కా చేతికిరాదు మరి. అందు చేత అంత ఆలశ్యమయింది.

'ఇంతకీ నీకు కొత్తగా వచ్చిపడ్డ చావేమిటోయ్? కృష్ణానది గాలి మునపట్లా తగలడం లేదా ఏం?' అన్నాడు దామోదరం.

తక్కిన పద్దులెన్నున్నా మొగాడు

ముద్దు చెల్లించుకునేది ఒకచోటే అని అనుభవ పూర్వకంగా గ్రహించాడు నీలాచలం. తను విజయవాడలో ఉన్నప్పుడు ఆ ఆఫీసులో ఎల్డీసీగా చేరిన ఆ అమ్మాయి, పాత బనీనులో కొత్త పౌడరు వేసుకున్నట్టు తన జీవితంలో ప్రవేశించింది. పేరు మూడు భాగాలు కలిపి చెబితే మిస్. బాలాకుమారి. కాని అందులో ఏ ఒక్కటిగానూ ఉండడానికి ఆమె యిష్టపడదు. అసలు ఆ పేరే ఆమెకి మంట. అందులోంచే రెండక్షరాలు తీసి బాకూ! అని పిలుస్తాడు. తను పరవశించి పోతుంది. ఆ పిలుపుకి మరువం లాంటి ఆ పరువం ఆఘ్రాణించి మెచ్చి టైపిస్టు కమ్ స్టెనోగా ప్రమోషన్ వరం ప్రసాదించాడు. తనకి అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్ ఛాన్సువచ్చి యిలా హైదరాబాదుతరలివస్తుంటే అన్నీవదలుకుని ఆ అమ్మాయి తనతో వచ్చేస్తానని గోల పెట్టకపోలేదు. గాని తనే అన్నీ వదులుకోలేకపోయాడు. ఇంతకీ ఆ ఆఫీసులో వీళ్ళిద్దరి గురించి చెవులు కొరుక్కోని వాళ్ళు లేరని అందరికంటే వీళ్ళిద్దరికే బాగా తెలుసు. చూడ్డానికి చాలామందికి కనుదమ్ములు ఉండొచ్చుగాని యిదేమని ఆఫీసర్ని అడగడానికి ఎందరికి దమ్ములు! పోనీ పెళ్ళి చేసుకుందాం అంటే ఏమిటో దీన్ని పెళ్ళాంగా చూసి అవమానించడానికి తన మనసు మొగ్గ లేదు. ఇదిగాక చెట్టంత కొడుకొకడూ తన ప్రాణానికి. చచ్చు రూల్సుగల సంఘంలో సభ్యుడిగా ఉన్న నేరానికి శిక్షగా వారికీ పెళ్ళీ పెడాకులూ తగలెయ్యాలిగద ....

ఆ కృష్ణానదిగాలే తగిలే అవకాశం కనపడక ఊపిరాడక చస్తున్నాను' అంటూ నీలాచలం ఆ విషయం చెప్పుకొచ్చేడు.

పై స్థానం భర్తీకాక ఇన్నాళ్ళూ అసిస్టెంటు డైరక్టర్ నీలాచలమే. ఆ ఆఫీసుకి భర్తా, భర్తృహరీ కూడా. దామోదరం ఇచ్ఛాపురం వెళ్ళిన పదో నాటికి కాబోలును ఆ ఆఫీసుకి కలికాల చోళన్ అనే పాత ఐసీయస్‌గాదొకడు డైరెక్టరుగా వచ్చిపడ్డాడుట. డెప్యుటేషన్‌మీద బ్రోతల్ హౌస్‌పై పోలీసు దాడిలా, మహా స్ట్రిక్టు చచ్చినాడుట ఆ పాపిష్టివాడు. చిరకాలంగా చిలక్కొట్లకి అలవాటు పడిన ఆఫీసు స్టాఫు పాపం గిలగిల కొట్టుకుపోయారుట. నీలాచలం ఏడుపు అది కాదు. మునపట్లా విజయవాడకి జాలీ ట్రిప్పు వేసుకునే అవకాశమే లేకుండా పోయింది గద!

'ఇంతకీ తమాషా ఏమిటో తెలుసుటోయ్ దామోదరం! నువ్వు వెళ్ళి వచ్చేలోగా ఆ చోళన్‌గాడు రాడం పోడం కూడా జరిగింది, టెంపరర్‌గానే జౌగాక, గవర్నమెంటు ఆఫీసుల్లో కూడా అప్పుడప్పుడు బుద్ధీ జ్ఞానం ఉన్న పనులు జరుగుతూ ఉంటాయి కాబోలు. నార్త్ ఇండియాలో ఎక్కడో రెండు వర్గాల వాళ్ళు కొట్టుకు చచ్చేరుట. విషయాన్ని విచారించి రెణ్ణెల్లలోగా రిపోర్ట్ పంపించమని ఒన్ మేన్ కమిటీగా చోళన్‌గార్ని పంపించా రక్కడికి.

రెణ్ణెల్లు తక్కువ టైమా, అవకాశాలు మళ్ళీ మళ్ళీ వస్తాయా! నీలా

చలం బుర్ర అతిచురుకుగా పని చేసింది. ఆ అమ్మాయిని తన దగ్గరకి రప్పించుకునే బ్రహ్మాండమైన పథకం వేశాడు. ఆఫీసులో డబ్బు వ్యవహారాలు మరీ ఎక్కువై పోతున్నాయనీ వున్న స్టేఫ్ చాలడం లేదనీ, ఎక్స్ట్రా హేండ్ కావాలనీ కేషియర్ని కేష్ చేసుకుని పిటిషన్ పెట్టించాడు. ఆ డిపార్టుమెంట్ చీఫ్ సెక్రటరీని 'తీర్థయాత్ర' ల్లో పునీతుణ్ణి గావించి దగ్గిరుండి పోస్టు సేంక్షన్ చేయించుకున్నాడు. జాబ్ ఎడ్వర్టైజ్ చేసి అమ్మాయి చేత అప్లయి చేయించాడు. ఈ ఉద్యోగంలో అక్కడి కంటే ఓవందఎక్కువముడుతుంది. ఉన్నవూళ్లో కళ్ళ ముందు పడుంటుంది. తన సెక్షన్ కాదు గనక బాస్‌గాని మరో పాపాపోస్ గాడు పబ్లిగ్గా వేలెత్తి చూపడానికి వీలుండదు. కలికాల చోళన్‌గాడు గెడ్డకీ గుడ్లగూబకీ పుట్టిన రకం. ఆ చూపుకి ఎక్కడా అంతు చిక్కకుండా, పట్టు దొరక్కుండా, ఆ జాబ్ ఫైల్ అంతా కేషియర్ చేత పకడ్బందీగా మెయిన్ టెయిన్ చేయించాడు నీలాచలం క్వాలిఫికేషన్స్ విషయంలో ఆ అమ్మాయికి అనుకూలంగా రెండు విషయాలలో ప్రత్యేకించి జాగ్రత్తవహించాడు. అఫీషియల్ రికార్డులో బా. కు. వయస్సు యిరవై నాలుగని ఉంది గనక ఆ ఉద్యోగానికి గరిష్ట వయః పరిమితి యిరవై అయిదేళ్లు. చిన్నప్పుడెప్పుడో రెండేళ్ళు కోయంబత్తూరులో ఉందిట ఆ అమ్మాయి అందుకని మాతృభాష కాక మరే యితర ద్రావిడ భాషలో అయినా పరిచయం ప్రత్యేక యోగ్యతగా గుర్తింపబడుతుంది. చోళన్‌కి తమిళం అంటే పంచ ప్రాణాలు ఇంకేం!

'ఇంతకీ యీ కథలో ప్రహ్లాద ప్రవేశం ఎప్పుడు?'

అని అడిగాడు దామోదరం యిక ఉండబట్టలేక.

'సరిగ్గా ఇక్కడే' అంటూ ఆ సంగతిలా పూర్తి చేశాడు నీలాచలం. 'హైద్రాబాదు వైపు కృష్ణానది నీరు మళ్లింపు'అనేది జరిగిపోయిందే అని నీలాచలం మురిసిపోతున్న సమయంలో హనుమకొండలో పనిచేస్తున్న వాళ్ళబ్బాయి అనుకోకుండా ఊడిపడ్డాడుట.

"డాడీ....డాడీ....చెప్పుడు మాటలు విని తప్పుడు అంచనా వేసుకున్నాను మిమ్మల్ని. మీరింత క్రెండ్ హార్టెడ్ అనీ మీదింత హెల్పింగ్ నేచర్ అనీ కానుకోలేకపోయాను. ఎక్స్క్యూజ్ మీ" అంటూ "ఎందుకలా ఏమీ ఎరగనట్టు పోజు పెడతారు డాడీ! మీరు ప్రకటించిన అసిస్టెంటు కేషియర్ ఉద్యోగం మా గరుడధ్వజం కోసం సృష్టించింది కాదూ!"

నీలాచలానికి తలా తోకా అన లేదు, గరుడధ్వజ మెవడు మధ్య! భాస్కరం అలా చెప్పుకు పోతూనే ఉన్నాడు.

"ఏళ్ళ తరబడి మిమ్మల్ని రిక్వెస్టు చేశాను. మా ఫూర్ ఫ్రెండ్ కింత నీడ పట్టు చూపించమని వాడి "బయోడేటా" అంతా చెపు చేయించి నాలుగు కాపీలు ఇచ్చేనుమీకు. ఎప్పుడో ఎక్కడో పారేసి ఉంటారని పొరబడ్డానుగాని తగిన అవ

కాళంకోసం మీరుఎదురు చూ స్తున్నారని ఉడుకు నె త్తురు గాళ్ళం మా కె లా తెలుస్తుంది డాడీ! అప్పుడు వాళ్ళ పిన తండ్రిగారింట్లో తిరుచిరాపల్లిలో ఉండి పోయి సెకండ్ లేంగ్వేజ్ అరవంలో స్కూలు ఫైనలు పేసయ్యాడు. ఇప్పటి కైనా మోగిని అంటాడుగాని మోహిని అని పలకలేడు పిచ్చి సన్నాసి. ఎవడూ మరి నోరెత్తకుండా 'ఇతర ద్రవిడ భాషలో పరిచయం' ప్రత్యేక యోగ్య తగా ఎంత చిత్రంగా యిమిడ్చారు! నేనే దగ్గిరుండి అప్లికేషన్ ఫిలప్ చేయించి, పోతుందేమో అని రిజిష్టర్ కూడా చేయించాను. సకాలంలో అందిం దని మీ ఆఫీస్ స్టేంప్‌తో ఎక్నాలెడ్జి మెంట్‌కూడా వచ్చింది. వాళ్ళ ఫేమిలీ ఫేమిలీ అంతా అయిదెళ్లై అలమటించి పోతున్నారు. పోన్లెండి యిక మీ పేరు చెప్పి దీపం వెలిగించుకుంటారు. అన్నట్టు ఇంటర్వ్యూదేటు ఎప్పుడు డాడీ? ఎలాగా జాబ్ గన్‌షాట్ అను కోండి. అయినా ఆదేటు కనుక్కోడానికే కదా నేను వచ్చా!'

'సపుత్రస్య నిజం శాస్త్రి, అని మన సులో అనుకుని ఆ మాటలు అనాలి గదా అని పైకి అన్నాడు నీలాచలం.

'సంతోషమే గాని అనుకున్నది అను కున్నట్లు చెయ్యగలనో లేదో!'

'పేరుకి యింటర్వ్యూబోర్డు అంటూ కన్నుగప్పుతారు గాని మన పవిత్ర భారతదేశంలో చాలావరకు ఉద్యోగాలు ప్రీప్లాన్డ్ కదా, తుది తీర్పుమీదే గదా, యింకా ఆ సందేహం దేనికి డాడీ?'

'బాగుంది, అన్నీ నా చేతిలో ఉంటే యికలేంది ఏముందీ?' ఆ కలికాలం రేపు బుధవారమే వచ్చి జారబడి పోతుంది గదా!'

'అయ్యో, అదేమిటి!'

అదేమాట అప్పుడు భాస్కరమూ ఇప్పుడు దామోదరమూ అడిగేరు.

'ఏం చెప్పమన్నావోయ్ దామోదరం! ఓ అవస్థ అయితే యిలా నెలకి మూడు సార్లు బుర్రకి రంగేసే ఖర్మమేం! ఇంకా వచ్చే నెల ఫస్టుకి జాయినవు తాడు గదా యీ తతంగమంతా ఓ వారం ముందుగానే పూర్తి చెయ్యలేనా అనే ధీమాతోనే ఉన్నాను. ఆరు వారాలు దాటకుండానే అంత ఇన్వెస్టి గేషనూ పూర్తి చేసుకుని గువ్వగూటికి చేరుకుంటుందని నేనేం కలగన్నానా? ఫిక్సుచేసిన యింటర్వ్యూదేటుకి వారం ముందుగానే తగలడుతున్నాడు గనుక వాడే హెడ్‌గా వ్యవహరిస్తాడు. ఇంతకీ పక్కలో బల్లెం పెట్టుకుని పైనుంచి పడుతున్న పాముని తిట్టుకోడం దేనికి? మాట్లాడమే గాకుండా ఆ గరుడ ధ్వజా నికి తమిళం రాయడం చదవడంకూడా వచ్చునన్నమాట. వాడికి ఉద్యోగం ఖాయం. అంతగా ఆశపెట్టి నిరుత్సాహ పరుస్తున్నాను గనుక ఆ అమ్మాయి నాకు దక్కడం అన్నది కలలో వార్త. ఇక నాకు మిగిలింది ఒకటేదారి. 'ఆధ్వజాన్ని హత్య అయినా చెయ్యాలి, నేను ఆత్మ హత్యయినా చేసుకోవాలి' దామోదరం అంత సుళువుగా ఓటమి అంగీకరించే రకంకాదు.

'ఏదోయ్, ఆ ఎక్స్వర్ ప్రైజు మెంటూ

వచ్చిన అప్లికేషన్లూ - ఆ అసిస్టెంటు ఫైలుకట్టా అంతా నామొహన్న పారెయ్ ఓసారి' అన్నాడు.

నీలాచలం నీరసంగా లేచి అది అతని కందించాడు. ముందు ఆ ప్రకటనా, తర్వాత ముఖ్యమైన ఆరెండు అప్లికేషన్లూ, అరగంటసేపు కిందామీదా పెట్టి, చదివిందే చదివి, చూసిందేచూసి దామోదరం పెదవి విరిచేశాడు.

"లాభంలేదోయ్, మనకి పనికొచ్చే పాయింటు దొరకడంలేదు."

"దానికింత శ్రమువేసు ఎందుకోయ్ దద్దమ్మాగ్రణి! 'రోగి, చచ్చినాడు.' అని చెప్పడానికి ప్రతీసారీ డాక్టర్ చచ్చినాడే సర్టిఫికేట్ యివ్వాలాయేం ఖర్మ. ఈ చావుకబురు చెప్పడానికింత సస్పెన్సు కూడా ఎందుకు! ఇలాంటివాళ్ళని చూసే అన్నారు 'వైద్యో నారాయణాహరిః' అని!"

"అది అందరూ ఎరుగున్నదేకదూ, వేరే నువ్వు చెప్పేదేమిటి, అయినా ఆ మాట యిక్కడ వాడడంలో సందర్భం ఏమిటి?"

"పదార్థాలు ఒకలాగే కనిపిస్తాయి పైకి. ముక్క విరుచుకుని మనకి నచ్చేటట్టు రసం గ్రోలడంలోనే ఉంటుంది రుచి. 'వైద్యో నా రా య ణా హరిః' అంటే ఏమిటనుకున్నావ్? వైద్యుడి చేతిలో పడితే ఆ నారాయణమూర్తి అయినా హరీమనక తప్పదని!"

దామోదరం పకపక నవ్వుతూ నీలాచలం భుజంతడుతూ అన్నాడు 'ఓపక్క బతుకంతా బండలయిపోతుందని ఏడుస్తున్నా ఎదుటివాణ్ణి నవ్వించ గలుగుతున్నావ్. నీలాంటివాణ్ణి సేవ్ చెయ్యక పోతే యింకెందుకు నా జన్మ, యింకేం స్నేహం నాది!'

'ఏమో యీ కాలపు కుర్రాళ్ళు, వాళ్ళతో మనం ఎక్కడ పోటీచెయ్యగలం! ఇంతకీ వాడు యిందాక వాళ్ళ స్నేహం గురించి ఏమన్నాడో తెలుసా?'

దామోదరం కుడి పిడికిలి అప్రయత్నంగా బిగుసుకుంది.

'ఎవడూ, మీ వాడేనా, ఏమన్నాడేం'

"ఇంతగా వాడిని ఆశపెట్టి ఇప్పుడా గరుడధ్వజానికి మొండిచెయ్యి చూపిస్తే ఆ కుటుంబం ఏమైపోవాలి! మావాడికి ఎలా ఉద్యోగం రాదో నేనూ చూస్తాను లోకంలో స్నేహానికి ఆ మాత్రంవిలువ లేకుండా పోయిందా! అన్నాడోయ్'

'అలాగా! లోకంలో స్నేహానికి ఆ మాత్రం విలువ ఉందో లేదో యీ కుర్రగాడిద కొక్కడికేనా తెలిసిందీ! అదేమిటో నేనూ చూస్తాను!'

ఏదో నిశ్చయంతో లేచి పెద్ద పెద్ద అడుగులేస్తూ ఉన్నట్టుండి వెళ్ళిపోతున్న స్నేహితుణ్ణి చూడగానే నీలాచలానికి ఉన్న మతికూడా ఊడిపోయినట్టయింది.

దామోదరం ఆ యింటి వీధి గేటు దాటుతూండగా నేలోపలికొస్తూభాస్కరం పలకరించడం జరిగింది.

'నమస్కారం బా బా య్ గా రూ, అంతా క్షేమమా! ఇప్పుడు మీ యింటికే వెళ్ళొస్తునాను.'

'అవునోయ్ అంతా చెప్పేడు. అనుకున్నదంతా తల్లకిందులు అయిపోయిందిటగా! మీ ఫాదరు చేతిలో వుంటే మీ వాడికే ఉద్యోగం ఖాయం. కాని

అనుకోకుండా పైదెయ్యం దిగిపోతోం దిటగా! ఏం చేస్తాడో ఏమిటో!'

'అందుకే గద మీ యింటికి వెళ్ళ వస్త! ఇలాంటి విషయంలో ఏదో దారి చూపించి పుణ్యం కట్టుకోడం మీ లాంటి హైలీఇంటెలిజెంట్ పీపుల్‌కే తగును. గేటు దగ్గిర యిక్కడేమిటి, లోపలికి పదండి, కుర్చుని మాట్లాడుకుందాం.'

'లోపల ఏమిటో కంజెస్టెడ్‌గా ఉందోయ్ అలా నాలుగడుగులు మా యింటిదాకా రారాదూ, ఏదైనా ఉపాయం ఉందేమో చూద్దాం.'

తోటరాముడు మాయలఫకీర్ని అనుసరించినట్టు భాస్కరం దామోదరం కూడా వెళ్ళేడు. కొంతసేపు నిశ్శబ్దాన్ని అభినయించి 'పోనీ ఓ పని చేద్దామా? కాని, దేనికీ టైములేదు గద!' అన్నాడు.

'ఏమిటండీ అది?'

'ఏం లేదు, మీ గరుడ ధ్వజం ప్రస్తుతం ఎక్కడున్నట్టు?'

'ఇంటర్వ్యూ డేటు తెలుసుకుందామని వాడు హనుమకొండ వచ్చాడు. వాణ్ణి అక్కడ ఉంచి నేనిలా వచ్చాను, ఏం?'

'చెప్పాను. మీరు కుర్రాళ్ళు. మీ వెనక తరంవాళ్ళ పోలసీలూ, పోకడలూ మీకు అర్థం కావు. కాబట్టి మీ వాడికి జాబ్ దొరకడం అనేది యించుమించు ఇంపాజిబుల్. లేనిపోని ఆశలు కల్పించక. నువ్వు వెళ్ళగానే స్పష్టంగా అతనికి చెప్పెయ్యి మరోచోట ట్రై చేసుకోమని.'

'ఈ మాట చెప్పడానికా....'

'...అదిగో ఆ తొందరపాటే తగదు. దానోపాటు మరో ఆఖరి గట్టి ప్రయత్నంకూడా చేసి చూద్దాం. గుడ్డివాడి చేతి రాయే అనుకో. ప్రయత్నంలో తప్పేముంది?'

'ఏమిటంటారు అది?'

'పూర్తిగా విను మధ్యలో ఆలోచన తెంపెయ్యకు పైకి ఎంత నిజాయితీ ఉన్నట్టు నటించినా యీ 'పుణ్యభారతిలో ఎవడి స్వార్థం వాడికి తప్పదు. అంత ఉరుకులూ పరుగులూ పెట్టి పై ఆఫీసర్ ఎందుకొస్తున్నాడంటావ్! వాడికి 'ఉప్పు' అంది ఉంటుంది. వాడి తాలూకు కేండిడేటు ఎవడో ఉండనే ఉంటాడు. అందుకనే ఫెయిలవ్వక తప్పదని నిర్ణయించుకునే మీ వాణ్ణి పరీక్ష పేపరు రాయమను ఇక నా సూచన అంటావా? వెంటనే ఫ్రెండ్‌చేత మరో అప్లికేషన్ పెట్టించు వీలయినంతగా కుటుంబ బాధలు విడమర్చి రాస్తూ మనసు కరిగేలా విజ్ఞప్తి చేసకోమని రాయి. పోనీ నువ్వే వెళ్ళ కాగితం పెట్టించరాదు! అవునోయ్ ఆ మాట బాగుంది. ఇప్పుడు మా యింటికి రా. నమూనా తయారుచేద్దాం ఇద్దరం కలసి ఆలోచించి. ఏమో ఎవరు చెప్పగలరు దీని పర్యవసానం ఎలా వుంటుందో!' దామోదరం యింటికెళ్ళేడు భాస్కరం.

వెళ్ళిపోయిన మూడోరోజు సాయంత్రం దామోదరం నీలాచలాన్ని కలుసుకున్నాడు. అతి నీరసంగా మొహంపెట్టి 'ఏమిటీ చూస్తానన్నావ్, ఇదేనా?' అని ఓ కవరు విసిరేడు అతను.

అది గరుడధ్వజం పెట్టుకున్న

రెండో దరఖాసు. పాత దరఖాసుదేటూ నెంబరూ ఉదహరిస్తూ అసిస్టెంటు డైరక్టరు పేర పెట్టుకున్న పెర్సనల్ అర్జీ లాంటిది అది. ఉద్యోగానికి యోగ్యతలుగా నిర్ణయించబడిన అర్హతల ప్రసక్తి అందులో ఎత్తకుండా - తన ఆర్థిక దుస్థితిని హృదయ విదారకంగా వర్ణిస్తూ - ప్రత్యేకమైన మానవతా దృష్టితో తన విషయం పరిశీలించి ఎలాగైనా తనకొపని యిప్పించమని ప్రార్థిస్తూ ఉత్తరం ముగించాడు గరుడ ధ్వజం. తను దగ్గిరుండి రాయించింది. సగర్వంగా చూసుకుంటూ అన్నాడు దామోదరం.

'అవునోయ్. ఇదే ఏం చేస్తున్నారో తెలియని పరిస్థితుల్లో నీ కొడుకునీ వాడి ఫ్రెండ్‌నీ పెట్టి దగ్గరుండి సెల్ఫ్‌గోల్ చేయించింది దీనితోనే ఈ అప్లికేషన్ పెట్టుకుని సంతకంచేసి తనని తనే డిస్‌క్వాలిఫై చేసుకోలేదా గరుడధ్వజం! ఇన్నాళ్లై గవర్నమెంటు గిరీ వెలిగిస్తున్నావు. ఇన్నేళ్లొచ్చేయి వంటిమీదకి. తెలీలేదా! నువ్వు పేపరు కిచ్చినఎడ్వర్టైజ్ మెంటులో లాస్ట్ బట్ వన్ నిబంధన చదువుతున్నాను. విను. 'వ్యక్తిగతమైన హోదాలో ఏ విధమైన కేన్వాసింగ్ చేసినా ఆ దరఖాసు పరిశీలింపబడే అర్హతను కోల్పోతుంది. ఇంకేం? ఆ మొదటి అప్లికేషన్‌కిది జోడించి డిస్క్వాలిఫైడ్ అని ఎర్ర సిరాతోరాసి, సంతకంచేసి, ఆఫీసుముద్ర వేసి, ఫైలు చెయ్య...... ఆ చేత్తోనే విజయవాడకి పీపీ ... కాల్ బుక్ చేసి ఆ అమ్మాయిని పెట్టి, బేడా సరుకోమను నీలాచలం దామోదరం రెండు చేతులూ పట్టుకున్నాడు.

'ఇవి చేతులు కావు ...'అవి విదిలించేస్తూ దామోదరం అన్నాడు. నోర్మూయ్యి తియ్య నీ పాపిష్టి చేతులు...... అవి చేతులే.... ప్రస్తుతం కలీ ప్లస్ కంత్రీ మన కంట్రీగా ఉంది గనక ఏ నాటకమైనా ఆడుతున్నాం అవతల ఓ కుటుంబము మట్టిగొట్టుకు పోతోందని తెలిసినా నీవేడి నిట్టూర్పులు భరించలేక ఇంతకి తెగించాను. ఒక్క ప్రహ్లాదుడికేనా వున్నారు స్నేహితులు, వాళ్ళ బాబుకి మాత్రం లేరూ!'

★

సౌఖ్యమివ్వడానికి ధనమూ, ఆస్తీ ముఖ్యమనుకున్నంత కాలమూ ఏవిలువలకీ స్థలముండదు మనుష్యుల హృదయాల్లో.

—చలం